

ἀνάκλιντρον, ἐφ' οὗ ποτε σῶμα κεκμηκός ἀνθρώπου ἐξηπλώθη.

Παρασκευαζομένου τοῦ δείπνου, συνδιάλεξις πολυπράγμων μετὰ τοῦ νέου Μπάρδα, μὲ ἐναυούριζε καὶ βεβαίως θὰ ἐκοιμώμην, ἂν συχνὰ πυκνὰ δὲν ἦναγκαζόμην ν' ἀποδιώκω τὸν ὕπνον ἐκ τῶν βλεφάρων μου, διὰ νὰ λαμβάνω μέρος εἰς τὰς συνεχεῖς σπονδὰς τῆς προσφερομένης ῥακῆς, ἅπαξ δὲ ὑπεχρεώθην καὶ νὰ ἐγερθῶ. Ἡ σύζυγος τοῦ νέου Μπάρδα, αὐτὴ μόνη ἐκ τῶν γυναικῶν, παρουσιάσθη ἐν ἐπισήμῳ στολῇ, φέρουσα πάντα τὸν κόσμον τῆς πολυτελοῦς περιβολῆς τῶν πλουσίων βλαχισσῶν. Ὁ ὑψηλὸς αὐτῆς κεφαλόδεσμος, τὰ μακρὰ καὶ πλατέα ἐνώτια, τὰ περιδέραια, τὰ ψέλλια, αἱ ἐπὶ τῆς κοιλίας παμμεγέθεις πόρπαι τῆς ζώνης, ἦσαν ὅλα ἐκ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου, θησαυρὸς δὲ ὅλος χρυσῶν νομισμάτων, κατεφόρτωνε τὴν νέαν νύμφην. — ἦσαν νεόνυμφοι οἱ σύζυγοι — ἦτις αἰδήμων καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς σταθερῶς κάτω νεύουσα νηχθήθη τὸ καλῶς ὠρίσατε, εἴτα δὲ λαβοῦσα ἀπὸ τῶν χειρῶν παρακολουθοῦντος βράχου δίσκον μετὰ γλυκίσματος ἐκ βυσσίνου καὶ ῥακῆς προσήνεγκεν

ἡμῖν, μεθ' ὃ ἐξῆλθε πάλιν ἵνα ἐπιβλέψῃ ἴσως τὴν προετοιμασίαν τοῦ δείπνου, τοῦ ὁποίου ἡ κνίσσα διαχεομένη πέριξ, ἤρχισε μεθ' ὅλην τὴν κόπωσιν νὰ γαργαλίζῃ τοὺς ῥώθωνας ἡμῶν.

Τὸ δείπνον ὑπῆρξεν ἀπλοῦν, ὅσον ἡδύνατό τις νὰ περιμένη ἐκεῖ, ἀλλ' ἐν τούτοις μᾶς ἐξέπληξεν ἡ πολυτέλεια τῆς διασκευῆς τῆς τραπέζης, ἀνήκουστος καὶ εἰς αὐτὰ τὰ πρῶτης τάξεως ξενοδοχεῖα τῆς Καλαμπάκας. Οὐδὲν ἔλειπεν ἐκ τῆς τραπεζοσκευῆς μέχρι καὶ τῆς ἀλατοδόχης, ἐξενίσθημεν δὲ ὅχι ὀλίγον βλέποντες πολυτίμα μαχαίρια καὶ περόνια καὶ ποτήρια κρυστάλλινα. Ἀπετέλουν δὲ ταῦτα κομικὴν τινα ἀντίθεσιν, ὅσakis ἤγειρέ τις τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀπὸ τῆς τραπέζης, πρὸς τὰ πέριξ ἀντικείμενα, ἀπὸ τῆς ἐκ φλοιῶν δένδρων ὀροφῆς, δι' ἧς ἐφαίνοντο λαμπυρίζοντες οἱ ἀστέρες, μέχρι τῶν γυμνῶν ποδῶν τοῦ παρὰ τὴν τράπεζαν ἱσταμένου πελωρίου βλάχου, ὅστις ἐξεπλήρου χρέη οἰνοχόου. Ὅπως δὴποτε ἐπίσθημεν ὅτι αἱ περὶ τοῦ πλούτου καὶ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ Μπάρδα δοθεῖσαι ἡμῖν πληροφοροίαι δὲν ἦσαν ὑπερβολικαί.

^{Ἐπαῖτα τὸ τέλος}

K. Γ. K.

ΟΥΡΑΝΙΑ

ὑπὸ Καμίλλου Φλαμμαριὸν

Συνέχεια τῆς σ. 166

Ἡ διήγησις αὕτη ἐφαίνετο ἐρχομένη ἐπιτήδειος πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἰδεῶν μου περὶ τῶν ἀγνώστων συμπερασμάτων τοῦ ἐπιστημονικοῦ προβλήματος. Βεβαίως πολλαὶ ὑποθέσεις δύνανται νὰ προταγῶσι πρὸς ἀντίρρησην. Δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι τὸ γεγονός, δὲν συνέβη ἴσως ὡς ἀφηγεῖται αὐτὸ ὁ Κικέρων· ὅτι μετεσκευάσθη, παρεστάθη ἐπὶ τὸ ὑπερβολικώτερον· ὅτι δύο φίλοι φθάνοντες εἰς ξένην πόλιν ἐπόμενον εἶνε νὰ φοβῶνται μὴ συμβῇ εἰς αὐτοὺς δυστύχημά τι· ὅτι φοβοῦμενος ὁ εἰς διὰ τὴν ζωὴν τοῦ φίλου του μετὰ τοὺς κόπους τοῦ ταξειδίου καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῆς σιγῆς τῆς νυκτὸς δύναται εἰς τὸ τέλος νὰ ὄνειρευθῇ ὅτι ἐγένετο θῦμα δολοφονίας. Ὡς πρὸς τὸ ἐπεισόδιον τοῦ ἀμαξίου, οἱ ταξειδιῶται ἐνδέχεται νὰ εἶδον ἐν τοιοῦτῳ ἐντὸς τῆς αὐλῆς τῆς οἰκίας τοῦ φιλοξενήσαντος τὸν ἕνα ἐξ αὐτῶν καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ συνειρμοῦ τῶν ἰδεῶν συναρμολογεῖ καὶ αὐτὸ μὲ τὸ ἐνύπνιον. Naί, δύναται τις νὰ προβάλῃ πάσας ταύτας τὰς ἐπεξηγηματικὰς ὑποθέσεις· ἀλλ' εἶνε μόνον ὑποθέσεις. Τὸ νὰ παραδεχθῇ τις ὅτι ὑπῆρξε πράγματι συγκοινωνία μετὰ τοῦ νεκροῦ καὶ τοῦ ζῶντος εἶνε ἐπίσης ἄλλη ὑπόθεσις.

Ἀλλὰ τὰ τοιαύτης φύσεως γεγονότα εἶνε ἄρα γε σπάνια; Δὲν φαίνεται ποσῶς. Ἐνθυμούμαι μετὰ τῶν ἄλλων περιστατικῶν τι ὅπερ μοι ἀρηγήθη παλαιὸς φίλος τῆς νεότητός μου, ὁ Ἰωάννης Μπέστ, ὅστις ἴδρυσεν τὸ *Εἰκορογραφημένον*

Tamēior τῷ 1833 μετὰ τοῦ διαπρεποῦς φίλου μου Ἐδουάρδου Σαρτῶν ἀποθανόντος πρό τινων ἡμερῶν. Ἦτο ἀνὴρ σοβαρός, ψυχρὸς, μεθοδικὸς (ἐπιτήδειος χαρακτῆς, τυπογράφος καὶ διαχειριστὴς εὐσυνείδητος)· πάντες ὅσοι τὸν ἐγνώρισαν γινώσκουσιν ὅτι ἡ ἰδιοσυγκρασία του ἦτο ἥμισυ νευρική καὶ τὸ πνεῦμά του πολὺ ἀπεῖχεν ἀπὸ τῶν πραγμάτων τῆς φαντασίας. Λοιπὸν τὸ ἐπόμενον γεγονός συνέβη εἰς αὐτὸν τὸν ἴδιον, ὅτε ἦτο μικρὸν παιδίον, ἡλικίας πέντε ἢ ἑξ ἐτῶν.

Εὐρίσκετο ἐν Τούλῃ, γενεθλίῳ αὐτοῦ πόλει· ἡ ἐσπέρα ἦτο ὠραιότατη καὶ εἶχε κατακλιθῇ ἡδὴ εἰς τὴν μικρὰν του κλίνην ἀλλὰ δὲν ἐκοιμάτο· εἶδε τὴν μητέρα του εἰσελθοῦσαν εἰς τὸν θάλαμόν του, διελθοῦσαν δι' αὐτοῦ καὶ διευσθυθεῖσαν εἰς τὴν παρακειμένην αἴθουσαν, ἧς ἡ θύρα ἦτο ἀνοικτὴ καὶ ἔνθα ὁ πατὴρ του ἐπαίξε χαρτίαν μετὰ τινος φίλου του. Ἀλλ' ἡ μήτηρ του, ἀσθενὴς οὖσα εὐρίσκετο κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν ἐν Πῳ. Ἠγέρθη πᾶραυτα ἀπὸ τῆς κλίνης του καὶ ἐδραμε κατόπιν τῆς μητρὸς του μέχρι τῆς αἰθούσης, ὅπου εἰς μάτην τὴν ἀνεζήτησεν. Ὁ πατὴρ του τὸν ἐπέπληξε μετὰ τινος ἀγανακτήσεως καὶ τὸν διέταξε νὰ ὑπάγῃ πάλιν νὰ κατακλιθῇ, βεβαίῳ αὐτὸν ὅτι εἶχεν ὄνειρευθῇ.

Τότε τὸ παιδίον πιστεῦσαν ὅτι πράγματι εἶχεν ὄνειρευθῇ ἀπεπειράθῃ ν' ἀποκοιμηθῇ ἐκ νέου. Ἀλλὰ μετὰ τινα λεπτά, ἐνῶ εἶχε τὰ ὄμματα

ανοικτά, εἶδε καὶ δευτέραν φοράν, λίαν εὐδιακρίτως τὴν μητέρα του διερχομένην ἐγγύθεν αὐτοῦ, τὴν φοράν δὲ ταύτην ὤρμησε πρὸς αὐτὴν ὅπως τὴν ἀσπασθῇ. Ἄλλ' αὕτη ἐγένετο διὰ μιᾶς ἄφαντος. Τὸ παιδίον δὲν ἠθέλησε νὰ κατακλιθῇ πλέον καὶ ἔμεινεν ἐν τῇ αἰθούσῃ, ὅπου ὁ πατὴρ του ἐξηκολούθει νὰ παίζει.

Τὴν αὐτὴν ἡμέραν καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν ἡ μήτηρ του ἀπέθνησκεν ἐν Πῶ.

Τὸ περιστατικὸν τοῦτο μοι ἀνεκοίνωσεν αὐτὸς ὁ ἴδιος κ. Μπέστ, εἰς ὃν ἡ ἀνάμνησις αὕτη διηγεῖτο ἀνεξάλειπτος. Πῶς νὰ τὸ ἐξηγήσωμεν; Δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι τὸ παιδίον γινώσκον ὅτι ἡ μήτηρ του ἦτο ἀσθενὴς ἀνελογίζετο αὐτὴν πολλὰ καὶ ὅτι ἔσχε παράκρουσιν, συμπεσοῦσαν ἐκ τύχης μὲ τὸν θάνατον τῆς μητρός του. Πιθανὸν τοῦτο. Ἄλλ' ἐπίσης δύναται τις νὰ σκεφθῇ ὅτι ὑπῆρχε δεσμός τις συμπαθητικὸς μεταξὺ τῆς μητρός καὶ τοῦ τέκνου καὶ ὅτι κατ' ἐκείνην τὴν σοβαρὰν στιγμὴν ἡ ψυχὴ τῆς μητρός συνεκινώθηκε πρᾶγματι μὲ τὴν ψυχὴν τοῦ τέκνου. Τίνι τρόπῳ; ἢ καὶ μ' ἐρωτήσωσιν. Οὐδὲν γινώσκωμεν. Ἄλλὰ πᾶν ὅ,τι δὲν γινώσκωμεν, εἶνε ἀπέναντι παντὸς οὐτινος γινώσκωμεν, ὅ,τι ὁ ὠκεανὸς ἀπέναντι ῥανίδος αἵματος.

Παρακρούσεις! λέγομεν. Εἶνε εὐκολον νὰ τὸ λέγωμεν. Πόσα ἱατρικὰ συγγράμματα ἐγράφησαν περὶ τοῦ θέματος τούτου! Πάντες γινώσκουσι τὸ σύγγραμμα τοῦ Βριέρ δὲ Βοαμόν. Μεταξὺ τῶν ἀναριθμήτων παρατηρήσεων, ἐξ ὧν ἀποτελεῖται, ἄς ἀναφέρω ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὰς δύο ἐπομένους:

«Παρατ. 84. — Ὅτε ὁ βασιλεὺς Ἰάκωβος ἦλθεν εἰς Ἀγγλίαν κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ ἐν Λονδίνῃ λοιμοῦ, εὐρισκόμενος εἰς τὴν ἐξοχὴν, εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ σίρ Ροβέρτου Κόττον μετά τοῦ γηραιοῦ Κάμπδεν, εἶδε κατ' ὄναρ τὸν νεώτερον υἱόν του, παιδίον ὄντα εἰσέτι καὶ κατοικοῦντα ἐν Λονδίνῃ τότε, φέροντα σταυρὸν αἱματηρὸν ἐπὶ τοῦ μετώπου, ὡς νὰ εἶχε τραυματισθῇ διὰ ξίφους. Τρομάξας ἐκ τῆς ὀπτασίας ταύτης ἤρχισε νὰ προσεύχεται καὶ μεταβάς τὴν πρωΐαν εἰς τὸν θάλαμον τοῦ σίρ Κάμπδεν διηγήθη τὸ συμβᾶν τῆς νυκτός· οὗτος καθισούχας τὸν μονάρχην λέγων αὐτῷ ὅτι ἦτο παίγνιον ὀνείρου καὶ ὅτι δὲν ἔπρεπε ν' ἀνησυχῇ. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ὁ βασιλεὺς ἔλαβεν ἐπιστολὴν τῆς συζύγου του ἀναγγέλλουσαν αὐτῷ τὸν θάνατον τοῦ υἱοῦ του ἀποθανόντος ἐκ τῆς πανώλους. Ὅτε τὸ παιδίον ἐνεφανίσθη εἰς τὸν πατέρα του καθ' ὕπνου, εἶχε τὸ ἀνάστημα καὶ τὰς διαστάσεις ἀνδρὸς τελείου.

«Παρατ. 87. — Ἡ δεσποινὶς Ρ... πεπρωμένη ὑπὸ ἐξαιρέτου κρίσεως, εὐλαβὴς ἄνευ περισσοθηρκαίας, κατῴκει, πρὸ τοῦ γάμου της ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ θεῖου της Δ... διασήμεου ἱατροῦ καὶ μέλους τοῦ Ἰνστιτούτου. Εἶχεν ἀποχωρισθῇ ἀπὸ τῆς μητρός της, ἥτις ἔμεινεν εἰς τὴν ἐπαρχίαν

προσθεβλημένη ὑπὸ ἀσθενείας λίαν σοβαρᾶς. Νύκτα τινὰ ἡ νεᾶνις ὠνειρεύθη ὅτι τὴν ἐβλεπεν ἐνώπιόν της ὠχράν, ἡλλοιωμένην, ἐτοιμοθάνατον καὶ ἐκφράζουσαν ἰδίως ζωηρὰν λύπην διότι δὲν περιεστοιχίζετο ὑπὸ τῶν τέκνων της, ὧν τὸ ἐν, ἐφημέριος μιᾶς ἐνορίας τῶν Παρισίων εἶχε μεταναστεύσει εἰς Ἰσπανίαν, τὸ δὲ ἕτερον εὕρισκετο ἐν Παρισίοις. Μετ' ὀλίγον τὴν ἤκουσε καλοῦσαν αὐτὴν ἐπανειλημμένως διὰ τοῦ βαπτιστικοῦ της ὀνόματος· εἶδε κατ' ὄναρ τοὺς περιστοιχίζοντας τὴν μητέρα της, οἵτινες νομίσαντες ὅτι ἐζήτει τὴν ἐγγόνην της φέρουσαν τὸ αὐτὸ ὄνομα, μετέβησαν πρὸς ἀναζήτησίν της εἰς τὸ παρακείμενον δωμάτιον· ἀλλὰ διὰ νεύματος ἡ ἀσθενὴς ἐδήλωσεν ὅτι οὐχὶ αὐτὴν ἀλλὰ τὴν θυγατέρα της, τὴν διαμένουσαν εἰς Παρίσιους ἐπόθει νὰ ἴδῃ. Ἡ μορφὴ της ἐξέφραζε τὴν θλίψιν ἣν ἠσθάνετο ἐπὶ τῇ ἀπουσίᾳ της. Αἰφνης τὰ χαρακτηριστικὰ της ἀλλοιοῦνται, καλύπτεται ὑπὸ τῆς ὠχρότητος τοῦ θανάτου. Εἶτα ἡ ἐπιθάναντος ἐπανεπέσεν ἄνους ἐπὶ τῆς κλίνης της.

«Τὴν ἐπαύριον ἡ δεσποινὶς Ρ... ἐνεφανίσθη σφοδρὰ περίλυπος ἐνώπιον τοῦ κ. Δ... ὅστις τὴν παρεκάλεσε νὰ τοῦ καταστήσῃ γνωστὴν τὴν αἰτίαν τῆς λύπης της· τοῦ διηγήθη τότε αὕτη ἐν λεπτομερείᾳ τὸ καταταράξαν αὐτὴν ἐνύπνιον. Ὁ Δ... εὐρὼν αὐτὴν ἐν τοιαύτῃ πνευματικῇ διαθέσει τὴν ἐθλίψεν εἰς τὰς ἀγκάλας του καὶ τῇ ὠμολόγησεν ὅτι ἡ εἰδήσις ἦτο ἀληθεστάτη καὶ ὅτι ἡ μήτηρ της εἶχεν ἀποθάνῃ· δὲν προσέθηκεν δὲ ἄλλας λεπτομερείας.

«Μετά τινας μῆνας ἡ δεσποινὶς Ρ... ἐπωφελουμένη τῆς ἀπουσίας τοῦ θεοῦ της ὅπως τακτοποιήσῃ τὰ ἔγγραφα του, ἅτινα αὐτὸς καθὼς πολλοὶ τῶν πεπαιδευμένων δὲν ἤθελε νὰ τοῦ τὰ ἐγγιζῶσιν, εὗρε μεταξὺ αὐτῶν μίαν ἐπιστολὴν ἀφηγουμένην εἰς τὸν θεῖόν της τὰ περιστατικὰ τοῦ θανάτου τῆς μητρός της. Ὅποια δὲ ὑπῆρξεν ἡ ἐκπληξὶς της ὅτε ἀνέγνω εἰς αὐτὴν πάσας τὰς λεπτομερείας τοῦ ὀνείρου της!»

Παράκρουσις! σύμπτωσις τυχαία! Ἄλλ' εἶνε αὕτη ἄρα γε ἐξήγησις ἐπαρκής; Εἰς πάσας τὰς περιπτώσεις εἶνε ἐξήγησις οὐδὲν ἐξηγοῦσα.

Πλῆθος ἀνθρώπων ἀμαθῶν, πάσης ἡλικίας καὶ παντὸς ἐπαγγέλματος, εἰσοδηματῖαι, ἔμποροι ἢ βουλευταί, σκεπτικοὶ ἐκ φύσεως ἢ κατὰ προσποίησιν κηρύττουσιν ἀπλυστάτα ὅτι δὲν πιστεύουσι ποσῶς τὰς τοιαύτας ἱστορίας καὶ ὅτι οὐδὲν τὸ ἀληθὲς ἐν αὐταῖς. Ἄλλ' οὐδ' ἡ τοιαύτη λύσις εἶνε πολὺ σοβαρά. Τὰ πνεύματα τὰ συνετισμένα εἰς τὴν μελέτην δὲν δύνανται νὰ εὐχαριστηθῶσιν ἐξ ἀρνήσεως τόσον ἐπιπολαίου.

Τὸ γεγονός εἶνε γεγονός. Δὲν δύναται τις νὰ μὴ τὸ παραδεχθῇ ἔστω καὶ ὅταν ἐν τῇ παρούσῃ καταστασει τῶν ἡμετέρων γνώσεων εἶνε ἀδύνατον νὰ ἐξηγηθῇ. «Ἐπειτα συνέχεια [Μετάφρασις Χ.]